

Scharreleieren

PINKSTERWEEKEND

Guus Peterse

Even een ordinair juichverhaal. Iets over hoe fantastisch natuur (ook) in Nederland zijn kan. En dan vooral, in dit geval, onze Nieuwe Natuur. Het is een beetje mode om te klagen over die Nieuwe Natuur in Nederland. Wat is daar nou eigenlijk natuur aan? Allemaal door de mens geregeld en gepland, nee, echte natuur bestaat niet meer in Nederland. En dan land onder water zetten, nadat we eeuwenlang hebben gevochten om het land juist op het water te veroveren en in productie te nemen: wat een onzin!

Vanuit bepaald perspectief, van bewoners bijvoorbeeld of van boeren, is daar best iets voor te zeggen. Historisch gezien is het natuurlijk ook een merkwaardige omkering. Maar misschien zijn we de afgelopen eeuwen wel iets te ver doorgesloten in onze landhonger en was het tijd dat hier en daar een klein beetje terug te draaien. Hoe dan ook: het resultaat mag er langzamerhand zijn!

Het pinksterweekend begon zaterdag met een gewone, mooie wandeling van Werkhoven naar Wijk bij Duurstede. Zon en een temperatuur van tegen de dertig graden Celsius. Geen Nieuwe Natuur hier. Akkers en velden, boomlanen, een stukje bos, landgoederen met statige oprijlanen richting landhuis dat in de verte opdoemt aan de bosrand, het oude kasteel Sterkenburg met omringend kasteelbos, Langbroekerwetering en Kromme Rijn. Oude geschiedenis, en de neerslag daarvan in een oud landschap.

Wat vogels betreft: grauwe vliegenvanger, boompieper, spotvogel, niks opmerkelijks maar ach, dat was vandaag ook helemaal de bedoeling niet. Weidebeekjuffers boven de Kromme Rijn, dat was leuk, en een ringslang ritselend door het gras op Sterkenburg. Maar intussen wel almaar meldingen van geweldige soorten elders in het land, ja, dat krijg je ervan, met zo'n moderne telefoon, maar vandaag ver buiten bereik en morgen vast en zeker alweer vertrokken. Vooral vale gieren vandaag, allemaal diep in het zuidwesten. Ik tuurde natuurlijk geregeld de lucht af, maar niets, nauwelijks een buizerd.

Maar toen dook in de berichtgeving ineens die ralreiger op, in de Bovenmeent bij Bussum. Dus 's avonds de vermoeidheid afgeschud en naar Bussum-zuid en met het vouwfietsje naar de Bovenmeent. De al jaren niet-meer-zo-nieuwe natuur daar is onlangs uitgebreid met kersvers onder water gezette weilanden en dat heeft in korte tijd al tot mooie resultaten geleid. Vandaag de kroon op dat werk: een schitterende ralreiger. Bij aankomst, om een uur of 8, was de vogel net even uit beeld, diep verscholen in een bosje riet en zuring. Vaak is het dan lang wachten, maar dit keer viel het mee: na een kwartiertje verscheen-ie aan de rand van

het bosje waar hij even open en bloot zichtbaar was voor-ie zich weer terugtrok. Zo ging dat een tijdje. Meestal was de vogel verborgen in het bosje of sloop daar buiten beeld achter langs, en af en toe kwam-ie tevoorschijn en was dan enige tijd mooi zichtbaar. Maar na een tijdje ging hij aan de wandel, doorstak een open stuk met alleen hier en daar een hoger plukje en was zodoende geweldig te zien, sluipend en schuifelend. Af en toe stond hij even roerloos, strekte zich, schoot dan plotseling fel uit en had vervolgens iets in zijn snavel. Iets ondefinieerbaars meestal, maar hij at er goed van.

Voor zondag had ik, na een week uitstel, mijn tochtje naar Groningen gepland. Trein naar Haren en op de vouwfiets richting Zuidlaardermeer. Het was regenachtig en grijs maar ook zulk weer, zo zacht, zo windstil, dat het je helemaal niet deerde. De Onnerpolder, met fraaie hooilanden met wulpen, geelgors en zingende veldleeuweriken. En de Oostpolder, met naast hooilanden uitgestrekte plasdras, en met onder meer ouderwetse aantallen grutto's en tureluurs, aantallen die je in de gangbare landbouwgebieden, zelfs in de betere, allang niet meer tegenkomt. Geoorde futen, zomertalingen en ineens jagend boven het hooiland naast me twee witvleugelsterntjes.

Witvleugelstern - Bert Geelmuijden

En ook al had ik ze verwacht, toch ging er even een schok door me heen. Zoals vogels je altijd weer kunnen verrassen. Want zo mooi, zo elegant, zo smaakvol. Net engeltjes, met hun bijna witte vleugels afstekend tegen hun zwarte rug. En van onder die inktzwarte ondervleugeldekveren, als een soort uitgelopen inktvlek. Verderop zag ik er meerdere. Zeker zeven, want zoveel telde ik er op zeker moment gelijktijdig, maar het zijn er vast nog wel een paar meer geweest. Ook pas-

seerde een witwangstern, riep een porseleinhoen en zongen de veldleeuweriken. Drie lepelaars, een kleine zilverreiger, gele kwikstaarten, een waar paradijs. Een zelfbedieningsfietspontje, een attractie op zich, bracht me in het recreatiedorp Meerwijck aan de andere kant van het meer en zo belandde ik in de Kropswolder Buitenpolder. Ook hier een doolhof van water en drassig land en ook hier geoorde futen, meer nog dan zojuist en met volop jongen. En hier vond ik die andere zeldzame moerasstern: de witwangstern. Ik telde in de gauwigheid elf nesten en de sterns vlogen af en aan.

Witwangstern - Bert Geelmuijden

Zo fiets je dus in krap een uur van de witvleugelsterns naar de witwangsterns! In Nederland hè, niet in Polen, niet in Wit Rusland, gewoon in ons eigen kikkerlandje waar we tot enkele jaren geleden genoeg moesten nemen met af en toe een enkele verdwaalde vogel van dat type. En dan kun je wel cynisch doen over al die natuurbouw in Nederland en roepen dat in Nederland echte natuur niet meer bestaat, want dat alles door de mens is gemaakt en gepland, maar als dat tot taferelen leidt zoals hier rond het Zuidlaardermeer, dan maakt het mij eerlijk gezegd helemaal niets uit of je dat echte natuur wilt noemen of niet.

1 juni 2014